

Dossier de premsa

Crous Vidal i la Grafia Llatina

Del 4 de desembre de 2008 al 8 de març de 2009

Enric Crous a la presentació del caràcter *Paris* amb motiu d'una exposició del seu treball a la Galeria d'Orsay, París, 1952.

Presentació

Enric Crous Vidal (Lleida, 1908 – Noyon, França, 1987) fou, durant la dècada dels anys cinquanta, un dels màxims representants de la Grafia Llatina, un moviment sorgit a França que reivindicà un lloc per a la tradició tipogràfica llatina davant el mecanicisme inherent a la lletra germànica.

Artista d'avantguarda, promotor i director artístic de la revista *Art* (Lleida, 1933-1934), la publicació que exemplifica a la perfecció l'afany innovador de Crous dins el món del disseny gràfic i una peça clau en el sorgiment i difusió de les avantguardes a la nostra ciutat. Després de la Guerra Civil s'exilia a França, país on, un cop finalitzada la Segona Guerra Mundial, reprèn la seva carrera professional. Cap al 1950 obre el seu propi estudi i inicia les primeres incursions professionals en el món del disseny, on destacaran els seus treballs en el camp de la publicitat i la tipografia, on es confirmarà com un aferrissat impulsor de la moderna renovació de la tipografia europea des dels pressupòsits defensats per la Nova Grafia Llatina

Entre els anys 1951 i 1956 escriu una sèrie de textos en defensa de la Grafia Llatina i crea diversos alfabetes. Enaltit per uns i criticat per altres, a partir del 1960 Crous s'allunya del primer pla, però sense perdre el seu interès per la lletra.

Aquesta exposició és un reconeixement a la figura i obra d'Enric Crous Vidal. La mostra arranca amb una referència al panorama tipogràfic europeu durant la dècada dels anys cinquanta —dividit entre els defensors de la tradició i els de la modernitat—, continua amb una mirada exhaustiva al moviment de la Grafia Llatina i, finalment, se centra en l'obra tipogràfica del mateix Crous Vidal. Paral·lelament, l'exposició es tanca amb un conjunt de cartells realitzats per quaranta-quatre dissenyadors, fets en homenatge al primer centenari del naixement de l'artista lleidatà.

Àmbits de l'exposició

ESPAI 1

Av. Blondel, 40, baixos

1. TIPOGRAFIA 1950: TRADICIÓ I MODERNITAT

Després de la Segona Guerra Mundial, els dos grans corrents tipogràfics —tradicionalisme i modernitat—, que havien pres direccions oposades durant els anys previs a la contesa, continuaren com a camins diferents, però reduïren les distàncies, perquè es produí una mútua assimilació d'idees.

En una Europa en què començava a triomfar la producció massiva i el consum, els partidaris de la tipografia tradicional es plantejaren com mantenir els seus principis.

D'altra banda, els defensors de la modernitat perceberen oportunitats en el procés de democratització social del nou ordre mundial, però hagueren d'enfrontar-se al problema de com sostenir les propostes avantguardistes que havien defensat als anys vint i trenta, en una economia de consum.

Al mateix temps, es produïren importants transformacions tecnològiques i la impressió amb tipus de plom començà a cedir terreny a la fotocomposició.

2. PER UNA GRAFIA LLATINA

Finalitzada la Segona Guerra Mundial, el panorama tipogràfic francès es trobava en una situació difícil perquè, des dels anys vint, les fonerries franceses s'havien encasellat en la producció d'alfabets decoratius, patien una forta competència per part de les empreses centreeuropees i anglosaxones i s'enfrontaven, a més, a l'aparició d'una nova tecnologia: la fotocomposició.

En aquell context, Maximilien Vox i altres tipògrafs reivindicaren una tradició llatina en el disseny de tipus. Amb origen a la dècada de 1930, aquesta postura rebé el nom de Grafia Llatina i intentà recuperar les tipografies franceses clàssiques, la lletra incisa dels monuments romans i medievals i les formes cal·ligràfiques davant la geometria i l'aire mecànic dels tipus moderns.

Aquest moviment ideològic fou, també, comercial, com ho demostra el suport de la Fonderie Typographique Française, empresa que aglutinà una sèrie de dissenyadors (Joan Trochut, René Ponot, Louis Ferrand i Crous Vidal) considerats la "nova escola d'arts gràfiques de París". Altres representants destacats foren Roger Excoffon i José Mendoza y Almeida.

Avui tot just coneguda, la Grafia Llatina despertà l'interès dels seus contemporanis, que la consideraren una font de renovació.

3. ENRIC CROUS VIDAL I LA GRAFIA LLATINA

Entre 1950 i 1956, Crous Vidal fou un dels membres més actius de la Grafia Llatina i assolí renom i fama internacional.

Amb el suport de Maximilien Vox, entrà en contacte amb la Fonderie Typographique Française i es convertí en el seu director artístic el 1954.

Impartí conferències i realitzà aportacions teòriques que difongué en articles i assaigs breus.

Segons Crous, els llatins havien heretat una tradició d'elegància tipogràfica amb arrels a l'antiguitat i l'havien abandonat per adoptar tendències gràfiques, modernes en els seus orígens però, ara, simples fórmules fredes i estandarditzades.

Per evitar aquella estandardització —reductora, segons ell— s'havia de mirar enrere a aquesta tradició; contemplar el passat per poder mirar al futur i construir coses noves sense caure en el que és banal. Era un deure moral, que s'havia d'assumir amb un "esperit d'investigació serena" i sense oblidar la influència exercida per altres cultures ni desapropiar les possibilitats ofertes pels nous mitjans tècnics.

Producte d'aquestes idees fou el disseny de les vinyetes Parade i Fugue d'arabesques, així com el de les tipografies Catalanes, Paris, Ilerda i Île de France.

El 1966, llança la seva última producció: l'alfabet Structura, amb què tanca el cercle de les seves inquietuds tipogràfiques.

ESPAI 2

C. Major, 31, Edifici Casino, 1a planta

ARABESCS. HOMENATGE A CROUS VIDAL

Una tipografia adquireix la seva essència quan algú l'empra. Aquest és l'esperit dels cartells que es mostren en aquesta sala, un exercici de posada en pàgina d'algunes de les creacions de Crous i, especialment, de la seva Fugue d'arabesques.

Realitzats per un grup de dissenyadors contemporanis, apassionats de la tipografia, aquests cartells són, sens dubte, una demostració que, després de mig segle, els alfabetes i les vinyetes d'aquell home inquiet segueixen transmetent vitalitat, elegància i alegria de viure.

Hi participen:

Àngel Álvarez, Andreu Balius i Carlos Cabañas, Dídac Ballester, Paco Bascuñán, Mique Bielsa, Iván Bravo, Iván Castro, Marta Cerdá, Kike Correcher, Sonia Díaz i Gabriel Martínez, Jordi Embodas, Manuel Estradera "Strader", Eumogràfic, Sandra Figuerola, Álvaro Fuster, Marisa Gallén, Sebastián García Garrido, Dimas García Moreno, Modesto Granados, Herederos de Juan Palomo, Meri Ianuzzi, Sergio Jiménez, Eduardo Manso, Juan Martínez, Laura Meseguer, Juan Nava, Oriol Nicolàs, Rosa Ojeda, Eric Olivares, Hernán Ordóñez, Víctor Palau, Rober Pallas, Josep Patau, Jose Ramón Penela, Circe Penning, Ramón Pérez Colomer, Paco Rallo, Rafael Rodríguez Moro, Marc Salinas, Iris Tárraga, Álvaro Torrents, Àlex Trochut.

Informació i horaris

Museu d'Art Jaume Morera

Espai 1: Av. Blondel, 40 baixos
Espai 2: C. Major, 31, Edifici Casino, 1a planta

Museu d'Art Jaume Morera

C. Major, 31, Edifici Casino
25007 Lleida
Tel. 973 700 419
Fax. 973700487
a.e: mmorera@paeria.cat
www.paeria.cat/mmorera

Horari

De dimarts a dissabte: de 11 a 14 h. i de 17 a 20 h.
Diumenges i festius: de 11 a 14 h.
Dilluns tancat
Entrada gratuïta

Visites comentades al públic en general, tots els dissabtes a les 18,30 h. i diumenges a les 12 h.

Visites i activitats per alumnes d'educació primària, secundària i batxillerat

Organitza:

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

Col·laboren:

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació

Diputació de Lleida